

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem w Regionalnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku

Dokument „Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606).

Preambuła

Naczelną zasadą obowiązującą wszystkich pracowników Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności dziecka i poszanowanie jego praw. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy Ośrodka działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówki oraz swoich kompetencji.

Rozdział I Słowniczek

Ilekczoć w dokumencie „Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem” jest mowa o:

1. **polityce ochrony dzieci** należy przez to rozumieć dokument regulujący kwestie ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
2. **dziecku** należy przez to rozumieć osobę do ukończenia 18 roku życia;
3. **pracowniku** Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, zlecenie lub o dzieło;
4. **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku;
5. **rodzicu** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego dziecka/małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawy dziecka;
6. **opiekunie prawnym dziecka** – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;

7. **nauczycielu (opiekunie grupy/dziecka)** należy przez to rozumieć osobę pod której opieką przebywa dziecko. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem grupy/dziecka jest nauczyciel;
8. **osobie odpowiedzialnej za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem** należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez dyrektora RODN i IP „WOM” w Rybniku sprawującego nadzór nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem;
9. **zgodzie rodzica lub opiekuna prawnego dziecka** należy przez to rozumieć zgodę osoby co najmniej jednego z rodziców lub opiekunów prawnych dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekunczy;
10. **danych osobowych dziecka** należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka;
11. **krzywdzeniu dziecka** należy rozumieć „każde działanie bądź jego zaniechanie ze strony rodzica lub opiekuna prowadzące do śmierci, poważnego uszkodzenia ciała lub krzywdy emocjonalnej, wykorzystania seksualnego, a także każde działanie lub jego zaniechanie powodujące ryzyko doznania przez dziecko poważnej krzywdy;
12. **Regionalnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku** należy rozumieć:
 - 1) Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli znajdujący się pod adresem 44-200 Rybnik, ul. Parkowej 4A;
 - 2) Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką znajdujący się pod adresem 44-200 Rybnik, ul. Chrobrego 27;zwanymi w dalszej części RODN i IP „WOM” w Rybniku.

Rozdział II

Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko

1. Nadrzędnym celem wszelkich działań podejmowanych przez personel RODN i IP „WOM” w Rybniku jest promowanie dobra dziecka i jego najlepszego interesu.
2. Personel traktuje każde dziecko z szacunkiem, dbając o jego godność oraz potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie wobec dziecka.
3. Personel zobowiązany jest przestrzegać obowiązującego prawa oraz wewnętrznych przepisów RODN i IP „WOM” w Rybniku w tym zakresie. Zasady tworzenia bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników.
4. Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem określają, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z dziećmi, a ich przestrzeganie przez wszystkich pracowników RODN i IP „WOM” w Rybniku może zmniejszyć ryzyko krzywdzenia dzieci.
5. **Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do realiów funkcjonowania RODN i IP „WOM” w Rybniku i dotyczą następujących obszarów:**
 - 1) **kontakt fizyczny** z dzieckiem, który jest zjawiskiem nieuchronnym. Przykładowe formy takiego kontaktu, to:
 - a. gratulacje podczas odbierania nagród, wyróżnień;

- b. reagowanie na potrzeby emocjonalne szczególnie dziecka młodszego np. poprzez przytulenie się do dorosłego, itp.; kontakty tego typu są dozwolone w obecności osób trzecich, przestrzeniach otwartych, pomieszczeniach monitorowanych, co w razie wątpliwości służyć powinno ich obiektywizacji;
 - c. stanowcze interwencje prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących: działań z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy), zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.);
6. **niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:**
- 1) **przemocy fizycznej** (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie, spoliczkowanie, etc...);
 - 2) **erotyzowania relacji** (flirt, dwuznaczny żart, rozmowa czy choćby wyzywające spojrzenie);
 - 3) **seksualizacji relacji** (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne);
7. **komunikacja werbalna** z dzieckiem pozbawiona akcentów wrogich, arogancko – agresywnych, złośliwie – ironicznym, wulgarnych nie może:
- 1) wzbudzać w dziecku poczucia zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk);
 - 2) obniżać, niszczyć poczucia wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy);
 - 3) upokarzać (publiczne wyszydzenie, naigrywanie się, ośmieszanie);
 - 4) naruszać granic (nie zachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość; podteksty o charakterze erotycznym);
8. **równe traktowanie** polegającego na obdarzaniu taką samą troską i uwagą wszystkie dzieci, co oznacza, że niedozwolone jest:
- 1) wyłączenie skupiania uwagi na wybranych dzieciach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych;
 - 2) nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,

Rozdział III

Rozpoznanie i reagowanie na czynniki ryzyka i krzywdzenia dzieci

- 1. Pracownicy RODN i IP „WOM” w Rybniku posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
- 2. Pracownicy w miarę dostępnych możliwości monitorują sytuację i dobrostan dziecka przebywającego na terenie RODN i IP „WOM” w Rybniku.

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. Konieczność zgłoszenia danego przypadku za pośrednictwem wewnętrznej procedury ochrony dzieci zachodzi, gdy:
 - a. pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone,
 - b. dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia,
 - c. zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystania dziecka przez kogoś z personelu.
2. W przypadku podjęcia przez pracownika RODN i IP „WOM” w Rybniku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji osobie odpowiedzialnej za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem, a następnie osoba ta przekazuje informacje dyrektorowi RODN i IP „WOM” w Rybniku i nauczycielowi (opiekunowi grupy/dziecka). Osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem sporządza notatkę. W przypadku nieobecności osoby odpowiedzialnej za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem pracownik przekazuje informacje bezpośrednio dyrektorowi placówki, który sporządza notatkę z pozyskanych informacji. Wykaz spraw podjętych w związku z ochroną dzieci przechowuje osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem.
3. Nauczyciel (opiekun grupy/dziecka) oraz osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem wzywa rodzica (niekrzywdzącego), opiekuna prawnego (niekrzywdzącego) dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje o podejrzeniu krzywdzenia; przekazuje informacje o instytucjach powołanych do udzielenia pomocy i wsparcia- ośrodki pomocy społecznej, ośrodki Interwencji kryzysowej, PCPR, policja, MOPS, zgłoszenie procedury „Niebieskie Karty”.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
5. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika placówki RODN i IP „WOM” w Rybniku dyrektor powołuje zespół interwencyjny do wyjaśnienia sprawy. W przypadku gdy krzywdzenie zgłosili rodzice, opiekunowie prawni dziecka - zespół interwencyjny wzywa rodzica, opiekunów prawnego dziecka i przedstawia wyniki postępowania. Z postępowania wyjaśniającego i spotkania sporządza się protokół.
6. Osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem lub dyrektor RODN i IP „WOM” w Rybniku sporządza opis sytuacji oraz plan pomocy dziecku.
7. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a. podjęcia przez instytucję działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - b. wsparcia, jakie instytucja zaoferuje dziecku;
 - c. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeśli istnieje taka potrzeba.

8. Dyrektor RODN i IP „WOM” w Rybniku ma obowiązek zgłoszenia podejrzenia o popełnieniu przestępstwa organom ścigania.
9. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka dyrektor RODN i IP „WOM” w Rybniku zawiadamia i wzywa policję, która decyduje o dalszym toku postępowania.
10. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr I do niniejszej Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem.
11. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
12. Wszyscy pracownicy RODN i IP „WOM” w Rybniku i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział V

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku dziecka

1. RODN i IP „WOM” w Rybniku posiada wdrożoną Politykę ochrony danych osobowych i Inspektora ochrony danych.
2. Dane osobowe dziecka przebywającego na terenie RODN i IP „WOM” w Rybniku podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
3. RODN i IP „WOM” w Rybniku, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
4. Pracownik RODN i IP „WOM” w Rybniku ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
5. Pracownik RODN i IP „WOM” w Rybniku jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Pracownik RODN i IP „WOM” w Rybniku nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego rodzicu / prawnym opiekunie.
7. Pracownik RODN i IP „WOM” w Rybniku nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodziców / opiekunów prawnych. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik RODN i IP „WOM” w Rybniku jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana;
8. Osobą uprawnioną do kontaktów z mediami w każdej sprawie jest dyrektor placówki.

9. Zasady ochrony wizerunku dziecka określają odrębne przepisy.
10. W RODN i IP „WOM” w Rybniku nie umożliwia się przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody rodzica / prawnego opiekuna dziecka.
11. Upublicznienie przez pracownika RODN i IP „WOM” w Rybniku wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica / opiekuna prawnego dziecka.
12. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 4 powinna zawierać informacje, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. cele promocyjne).

Rozdział VI

Zasady monitorowania, przeglądu i ewaluacja stosowania Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem

1. Dyrektor RODN i IP „WOM” w Rybniku wyznacza pracownika jako osobę odpowiedzialną za Politykę Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem w RODN i IP „WOM” w Rybniku. Jest to wicedyrektor RODN i IP „WOM” w Rybniku
2. Osoba upoważniona do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem dzieci składa oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązuje się do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem oraz proponowanie zmian w Polityce Ochrony Dziecka Przed Krzywdzeniem.
4. Osoba, o której mowa w pkt. 1 przeprowadza wśród pracowników RODN i IP „WOM” w Rybniku – raz w roku- ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem. Wyniki ankiety przedstawia dyrektorowi placówki.
5. Pracownicy RODN i IP „WOM” w Rybniku są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.

Rozdział VII

Standardy zatrudniania pracowników

- 1) W RODN i IP „WOM” w Rybniku zatrudnia personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych

przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.

Rozdział VIII

Przepisy Końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem następuje poprzez:
 - 1) ogłoszenie jej na stronie internetowej RODN i IP „WOM” w Rybniku,
 - 2) przesłanie jej nauczycielom konsultantom, nauczycielom doradcom metodycznym, nauczycielom bibliotekarzom i pracownikom administracji drogą elektroniczną,
 - 3) upowszechnienie jej w wersji skróconej w na tablicy ogłoszeń w holu ośrodka;
 - 4) upowszechnienie jej formy papierowej w pełnej wersji pozostałym pracownikom RODN i IP „WOM” w Rybniku oraz zainteresowanym osobom w sekretariacie placówki.
3. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone – nie dotyczy.
4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet – nie dotyczy.
5. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie – nie dotyczy.

Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia na podstawie zarządzenia nr 8/2024/SB z dnia 14.08.2024 r.